

ที่ มท ๐๘๐๔.๔/10033

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

28 สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตำแหน่งที่ดินที่ดิน ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๑๔๔๖๐ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑

ด้วยกรมที่ดินแจ้งว่า กรมป่าไม้ได้หารือกระทรวงมหาดไทย กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงขออนุญาตทำไม้ยางในเขตทางสาธารณะ และจะขอนำไม้ยางไปใช้ในกิจการสาธารณประโยชน์ ต่อมา องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งสถานะสิทธิในการทำไม้เพื่อให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออก ซึ่งกรมป่าไม้เห็นว่า การทำไม้ในเขตทางสาธารณะจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยก่อน แล้วจึงขออนุญาตทำไม้ตามกฎหมายป่าไม้ แต่จังหวัดชลบุรีเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามกฎหมาย เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งสถานะสิทธิการทำไม้ และให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออกก็น่าจะเพียงพอ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยอีก กรมป่าไม้จึงขอหารือว่าระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ และกระทรวงมหาดไทย หน่วยงานใดเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการทำไม้ในทางสาธารณะ ซึ่งกรมที่ดินเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงได้ขอความเห็นชอบกระทรวงมหาดไทยเพื่อส่งเรื่องหารือข้างต้นให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาร่วมกับกรมการปกครอง แล้วแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบ โดยตรง ตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้วเห็นว่า ทางสาธารณะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของอันเป็นทรัพย์สินนอกพาณิชย์ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) และมาตรา ๑๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม้ยืนต้นที่ปลูกในบริเวณทางสาธารณะดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินอันติดกับทางสาธารณะ ไม้เช่นว่านั้นจึงเป็นไม้ซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของเช่นเดียวกัน และแม้ว่าจะมีผู้ปลูกขึ้นไว้ก็ไม่ทำให้ไม้ดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ปลูกแต่อย่างใด โดยเทียบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่อง กรรมสิทธิ์ในต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นและอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ (เรื่องเสร็จที่ ๖๕๘/๒๕๕๐) เมื่อ ไม้เป็นทรัพย์สินที่ติดกับทางสาธารณะประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีไม้ยืนต้นริมทางสาธารณะก็เพื่อประโยชน์แห่งงานทางหรือผู้ใช้ทาง ความสวยงาม และให้ความร่มรื่นแก่ผู้สัญจร ไปมา ด้วยเหตุผลดังกล่าว กิจการอันเกี่ยวกับทางสาธารณะกับทรัพย์สินที่ติดกับทางสาธารณะย่อมต้องเป็นไปและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามบทกฎหมายพิเศษที่คุ้มครองดูแลรักษาทางสาธารณะและทรัพย์สินอันติดกับทางสาธารณะนั้น โดยเฉพาะ กล่าวคือ ถ้าทางสาธารณะนั้นเป็นทางหลวงท้องถิ่น มาตรา ๑๕(๓) และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

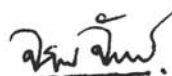
/ผู้ว่าราชการ...

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งแล้วแต่กรณี เป็นผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่กำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามบทกฎหมายพิเศษที่คุ้มครองดูแลรักษาทางสาธารณะและทรัพย์สินอันติดกับทางสาธารณะนั้น โดยเฉพาะ ดังนั้นเมื่อไม้ยืนต้นที่ปลูกในบริเวณทางสาธารณะเป็นทรัพย์สินอันติดกับทางสาธารณะซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ หากมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการกำกับตรวจตรา และควบคุมทางหลวง และงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่กำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวงท้องถิ่น และงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็สามารถที่จะตัดฟันไม้ยืนต้นที่ปลูกอยู่ในบริเวณทางสาธารณะนั้นได้โดยไม่ต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ไม้ยืนต้นเป็นไม้หวงห้ามตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ หากผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาทางสาธารณะนั้นประสงค์จะนำไปใช้เพื่อการสาธารณประโยชน์ย่อมจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ด้วย และในการนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายทางหลวงจะอนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าไปตัดฟันไม้เพื่อการอย่างอื่นหาได้ไม่ ซึ่งในกรณีเช่นนี้จะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายป่าไม้ และในขณะเดียวกันพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายป่าไม้จะอนุญาตให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าตัดฟันไม้อันเป็นการขัดขวางต่อประโยชน์แห่งงานทางหรือผู้ใช้ทางไม่ได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ โดยเทียบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กองที่ ๓) เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการอนุญาต ไม้ในเขตที่ดินหวงห้าม (เรื่องเสร็จที่ ๔๗/๒๔๘๑)

อนึ่ง เรื่องดังกล่าวเป็นการขออนุญาตทำไม้หวงห้ามในเขตทางสาธารณะเพื่อขนานไม้ไปใช้ในกิจการสาธารณประโยชน์มิใช่เรื่องการใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ให้นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งเป็นบทกฎหมายทั่วไปอันเกี่ยวกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก) *(ชื่อในวงเล็บ)*

รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนคดี

โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”